

सन २०१५-१६ करिता इको टुरीझम (राज्य) योजनेंतर्गत
वनक्षेत्रातील पर्यटन स्थळांचा विकास कामांचा नविन बाब
प्रस्ताव (२४०६ २२९५)

- १) मौजे खुडूस ता.माळशिरस जि.सोलापुर
- २) दत्त मंदिर बिलोली, जि.नांदेड
- ३) मौजे राळेगणसिध्दी जि. अहमदनगर
- ४) येडूआई देवस्थान, जि. अहमदनगर

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्र.निसप्र-२०१५/प्र.क्र.१४२/फ-५

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक - ३१ ऑक्टोबर, २०१५.

- वाचा -** १. अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपुर यांचे पत्र क्र. कक्ष - १/पी/यो/नबाप्र/प्र.क्र.३२(१५-१६)/६३९, दि.६.०७.२०१५.
२. प्रधान मुख्य वन संरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपुर यांचे पत्र कक्ष - २२(६)/योजना / प्र.क्र.८४/२८०१/१५-१६ दि.१.१०.२०१५
३. शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र. अर्थसं-२०१५ / प्र.क्र.८५/अर्थसंकल्प-३ दि.१७ एप्रिल, २०१५.

प्रस्तावना -

अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) महाराष्ट्र राज्य नागपुर यांनी संदर्भ क्र.१ च्या पत्रान्वये सन २०१५-१६ करिता इको टुरीझम (राज्य) योजनेंतर्गत वनक्षेत्रातील पर्यटन स्थळांचा विकास योजनेंतर्गत पुणे, औरंगाबाद आणि नाशिक वनवृत्तातील अनुक्रमे १) मौजे खुडूस ता.माळशिरस जि.सोलापुर २) दत्त मंदिर बिलोली, जि.नांदेड ३) मौजे राळेगणसिध्दी जि. अहमदनगर आणि ४) येडूआई देवस्थान, जि. अहमदनगर ही चार पर्यटन स्थळे विकसित करण्याबाबतचा प्रस्ताव सादर केला आहे.

शासन निर्णय क्र.बैठक २०११/प्र.क्र.१७४/फ-५ दि.२४.१०.२०११ अन्वये प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) यांच्या अध्यक्षतेखालील गठित केलेल्या निसर्ग पर्यटन तज्ञ समितीच्या दिनांक २६.१०.२०१५ च्या बैठकीमध्ये सदरहू पर्यटन स्थळांच्या विकासासाठी सन २०१५-१६ करिता एकूण रु.३६०.२९ लक्ष निधी मंजूर करण्याची शिफारस करण्यात आली आहे. तथापि केवळ ज्या विकास कामांना प्रशासकीय तसेच तांत्रिक मान्यता प्राप्त आहे त्याच कामांना निधी वितरीत करता येणार आहे .

राज्य योजना सन २०१५-१६ करिता इको टुरीझम (राज्य) योजनेंतर्गत वनक्षेत्रातील पर्यटन स्थळांचा विकास योजनेंतर्गत (२४०६-२२९५) या योजनेंतर्गत रु. ३५७०.०० लक्ष इतका निधी अर्थसंकल्पित आहे. सदर निधीतुन या पर्यटन स्थळांचा विकास करण्यासाठी एकूण रु.१९७.३२ लक्ष निधी मंजूर करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपुर यांनी प्रस्तावित केल्यानुसार प्रस्तावनेमध्ये नमूद केलेल्या चार पर्यटन स्थळांचा विकास करण्यासाठी खाली नमूद केल्याप्रमाणे विकास कामांकरीता (एकूण रक्कम रु. १९७.३२ लक्ष) शासन मंजूरी प्रदान करण्यात येत आहे.

१) मौजे खुड्डस ता.माळशिरस जि.सोलापूर

(रक्कम लाखात)

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	२	३	४		५
१	मुख्य वनसंरक्षक, पुणे	मौजे खुड्डस ता.माळशिरस जि.सोलापूर	निसर्ग भ्रमंती पायवाट तयार करणे	१ कि.मी	रु.७.८७
२			निसर्ग परिचय केंद्र	१	रु.१२.८०
३			जुन्या झाडांना ओटे तयार करणे	१३	रु.२.१३
४			वन तळ्याची खोलीकरण व दूरुस्ती	२	रु.५.००
५			पॅगोडा तयार करणे	१	रु.३.७२
६			प्रवेशव्दार बांधणे (स्वागत कमान)	१	रु.३.२४
७			प्रसाधन गृह (महिला व पुरुष)	१	रु.२.००
८			साईनेज फलक (संदेश फलक तयार करणे)	१५	रु.१.६२
९			मनोरा तयार करणे	१	रु.२.९७
१०			कंपोस्ट खत तयार करणे	-	रु.०.२४
११			संरक्षणकुटी बांधकाम करणे	१	रु.३.५४
१२			वृक्षांचे नाम फलक तयार करणे	५००	रु.०.४०
१३			तार कुंपन तयार करणे	४६५ rmt	रु.३.६५

१४			मौल्यवान वृक्षांचे निसर्ग संवर्धन व संगोपन तसेच अनावश्यक फांद्या छाटणी मंजूरी प्रति हेक्टर ४० (२५० रोपांसाठी) म.दी.प्रति हेक्टर १००० रोपांसाठी १४ हे साठी २८० म.दी.	१४.०० हे.	रु.०.८२
१५			एकुण		रु.५०.००

२) दत्त मंदिर बिलोली, जि. नांदेड

(रक्कम लाखात)

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	२	३	४	५	८
१	उप	दत्त मंदिर	पुर्व पावसाळी मिश्र रोपवन	१० हे.	रु.८.०९
२	विभागीय	बिलोली,	खोल सलग समपातळीत चर	१० हे.	रु.२.०२
३	वन	जि. नांदेड	वन तळे	१	रु.२.९१
४	अधिकारी,		पुर्व पावसाळी बांबू रोपवन	५ हे.	रु.३.१४
५	देगलूर		नैसर्गिक पुर्ननिर्मीती	१० हे.	रु.०.९४
६			आकर्षक कमान उभारणे	१	रु.५.८०
७			लॉन तयार करणे भाग - १	--	रु.२.८६
८			लॉन तयार करणे भाग - २	--	रु.२.९९
९			जॉगिंग ट्रॅक तयार करणे भाग - १	१६० मी.	रु.३.००
१०			जॉगिंग ट्रॅक तयार करणे भाग - २	१६० मी.	रु.२.९७
११			अतर्गत रस्ते तयार करणे	--	रु.२.९७
१२			मनोरा तयार करणे	१	रु.२.९९
१३			झाडांना ओटे तयार करणे		रु.२.८०

१४			झाडांना ओटे तयार करणे		रु.२.९१
१५			सोलर लाईट बसविणे		रु.३.६१
			एकुण		रु.५०.००

३. मौजे राळेगणसिध्दी, ता. पारनेर जि. अहमदनगर

(रक्कम लाखात)

अ.क्र	तपशिल	कामाचा प्रकार	अंदाजित रक्कम रु.
1.	Negative wildlife in and around Ralegan Siddhi (Mammals including key species like BackBuck) and their habitat	200 sq ft exhibit area containing 3D models, text panels and other media	20.00
2	Native wilidlife in and around Ralegan Siddhi (Birds and their relationship with agriculture, human activities) and their habitat	100 sq ft exhibit area containing 3D models, text panels and other media	10.00
3	Ralegaon Siddhi before and after development work	72 sq ft exhibit area with 3D exhibits and visual graphics	7.20
4	Introduction to Ralegan siddhi, history of Ralegan Siddhi and sri. Anna Hazare's role and important of leadership	Photo-text panels-12 nos.	6.00
5	All the above them	Touch Screen Interactive Kiosk	6.00
6	Watershed development in ralegan Siddhi, its effects on local ecology, agriculture and allied activities and human prosperity, wildlife	75 sq ft indoor exhibit are with 3D models, text panels and visual graphics	7.50
7	Conservation work as well as negative impact of activities like exotic plantations in and around Ralegaon Siddhi	100 sq ft. outdoor watershed model of Ralegaon Siddhi	8.48
8	Nature trail to the hilltop	Outdoor Wayside exhibits-6 nos.	1.80
	Grand Total :-		66.98

४) येडूआई देवस्थान, पिंपळदरी, ता. अकोला जि. अहमदनगर

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	२	३	४	५
१	मुख्य वन	येडूआई देवस्थान , पिंपळदरी, ता.अकोला जि.अहमदनगर	पॅगोडा उभारणे	रु.३.८५
२	संरक्षक, नाशिक		नदी काठावरील संरक्षक भिंतीची दुरुस्ती करणे (भाग-१)	रु.१०.४२
३			नदी काठावरील संरक्षक भिंतीची दुरुस्ती करणे (भाग-२)	रु.१०.०२
४			मौल्यवान व धार्मिक प्रजातीच्या वृक्षांची लागवड करणे (क्षेत्र ५ हे)	रु.६.०५
५			एकुण	रु. ३०.३४

वरील सर्व पर्यटन स्थळांचा विकास करण्यासाठी एकुण रु.१९७.३२ लक्ष (रु. एक कोटी सत्यान्नव लाख बत्तीस हजार फक्त) इतक्या रक्कमेस पुढील प्रमाणे उद्दिष्ट निहाय खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

(रक्कम लाखात)

अ.क्र.	पर्यटन स्थळाचे नाव	उद्दिष्ट निहाय अनुदान			एकुण
		०२-मजुरी	२१-पुरवठा व सामग्री	५०-इतर खर्च	
१	मौजे खुडूस ता.माळशिरस जि.सोलापुर	रु.२५.००	रु.१३.००	रु.१२.००	रु.५०.००
२	दत्त मंदिर बिलोली, जि.नांदेड	रु.२५.००	रु.१३.००	रु.१२.००	रु.५०.००
३	मौजे राळेगणसिध्दी जि. अहमदनगर	रु.३३.४९	रु.१६.७५	रु.१६.७४	रु.६६.९८
४	येडूआई देवस्थान, जि. अहमदनगर	रु.१५.१७	रु.८.००	रु.७.१७	रु.३०.३४
५	एकुण	रु.९८.६६	रु.५०.७५	रु.४७.९१	रु.१९७.३२

१. उपरोक्त खर्च विहीत कार्यपद्धतीनुसार तसेच अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीवर उपलब्ध मासिक निधी प्रवाहानुसार खर्च करण्यात यावा. तसेच सदरहू विकासाची कामे सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात पूर्ण करण्यात यावीत. सदरहू रक्कम खर्ची पडल्यानंतर त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.
२. प्रस्तावित कामातील पॅगोडा बांधणे, कर्मचार्यांचे निवासस्थान, पर्यटकांना बसण्यासाठी बाक इ. कामांमध्ये लोखंडी सहित्या ऐवजी निसर्गपूरक असलेले साहित्य (उदा.बांबू इ.) चा जास्तीत जास्त वापर करावा व त्या अनुषंगिकच निधी खर्ची पडेल याची दक्षता घ्यावी.
३. प्रस्तावित सर्व कामांना सक्षम प्राधिकारी यांची तांत्रिक व प्रशासकीय मंजूरी आहे याची खात्री करूनच कामे करावीत. तसेच सदरहू कामे करताना वन (संवर्धन) कायदा १९८०, भारतीय वन अधिनियम १९२७, वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम १९७२ मधील तरतुदींचा भंग होणार नाही तसेच सर्वोच्च न्यायालय/उच्च न्यायालय/केंद्र शासनाच्या व्याघ्र संवर्धन प्राधिकरण यांनी दिलेल्या मार्गदर्शक सुचना /आदेशांची अवहेलना होणार नाही याची सुद्धा दक्षता घ्यावी.
४. सदरहू निधी सन २०१५-१६ साठी मागणी क्र.सी- ०७-२४०६ वनीकरण व वन्यजीवन, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना (०२)(०६) इको टुरिझम (राज्य) (२४०६ -२२९५) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. यामध्ये कोणतीही वित्तीय अनियमितता होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.

सदरहू शासन निर्णय शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र. अर्थसं-२०१५/प्र.क्र.८५/अर्थसंकल्प-३ दि.१७ एप्रिल, २०१५ अन्वये प्रशासकीय विभागांना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५१०३११६२६४१६९१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात आला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अनिल धस)

कक्ष अधिकारी

महसूल व वन विभाग

प्रति,

- १) प्रधान मुख्य वन संरक्षक (वन बल प्रमुख) महाराष्ट्र राज्य, नागपुर
- २) प्रधान मुख्य वन संरक्षक (वन्यजीव) महाराष्ट्र राज्य नागपुर
- ३) अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प नियोजन व विकास) महाराष्ट्र राज्य, नागपुर
- ४) मुख्य वन संरक्षक (प्रादेशिक) पुणे, औरंगाबाद, नाशिक

- ५) महालेखापाल, १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/ (लेखा परिक्षण) मुंबई / नागपुर
- ६) जिल्हा कोषागार अधिकारी, सोलापूर, अहमदनगर, नांदेड
- ७) कक्ष अधिकारी (व्यय-१०)(विनियम) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ८) ब-१/फ-१/फ-२ कार्यासन , महसुल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई / निवड नस्ती (फ-५).